

Turinys

SUDARYTOJOS ŽODIS	9
PARAPIJOS KAIMAI IR GYVENTOJAI	10
<i>Brangus gimtasis kaime</i>	13
<i>Pasakyk sau tyliai</i>	15
ALEKSANDRAVĖLĖS PARAPIJA XX A. ISTORIJS VINGIUOSE	16
XX a. pradžia	17
<i>Aleksandravėlės parapijos 1918–1920 m. kariai savanoriai ir mūšiai parapijos teritorijoje</i>	18
<i>Tėvo priesakas</i>	23
<i>Karui pasibaigus</i>	24
<i>Visuomeninių organizacijų veikla tarpukaryje</i>	25
<i>Pažanga Aleksandravėlės apylinkėse tarpukariu</i>	28
<i>„Kiaura“ Lietuvos–Latvijos siena</i>	29
<i>Paštas</i>	29
<i>Pokyčiai bažnyčioje</i>	30
<i>Suaugusiųjų mokslas tarpukaryje</i>	30
Mokyklos parapijos kaimuose	32
<i>Aleksandravėlės mokykla</i>	32
<i>Liucijos Komkaitės-Pučinskienės prisiminimai apie Aleksandravėlės mokytojus tarpukaryje</i>	34
<i>Aleksandravėlės mokykla 1946–2008 m.</i>	40
<i>Mokykla Kumpuoliuose</i>	46
<i>Ajočių mokykla</i>	47
<i>Samanių pradžios mokykla</i>	48
<i>Špulių pradžios mokykla su Kriaunėnų komplektu</i>	49
<i>Svobiškio pradžios mokykla su komplektu Ažušilių k. (ar gretimame Baliuliškio k.)</i>	50
<i>Kraštų dvaras, kaimas ir pradinė mokykla</i>	52
Medicinos paslaugos Aleksandravėlės parapijoje	54
Sovietinė okupacija	56
<i>Lovelkojų kaimo tragedija</i>	57
<i>Ką rašė tuometinė spauda</i>	59
<i>Kraštai sovietiniais metais</i>	60
<i>Gyvenimas Kraštų kolūkyje</i>	62
<i>Krautuvė</i>	63
<i>Kolūkiai Kumpuolių krašte</i>	64
<i>Kolūkiai Aleksandravėlės apylinkėse</i>	65
<i>Nepriklausomybės atgavimui artėjant. Sąjūdis</i>	69
SUKASI GYVENIMO RATAS	70
Gyvenimo žemėje kadencijai pasibaigus	72
<i>Laidotuvių giedoriai</i>	73
<i>Vėlinės</i>	75
Į gyvenimo karuselę ateina naujas žmogus	76
<i>Kas pasitinka ateinantį?</i>	76
<i>Pribuvėjos gyvenimo istorija</i>	77
<i>Pirmasis sakramentas – Krikštas</i>	78
<i>Apgelai. Įvedimas į bažnyčią</i>	79
Atkarpėle gyvenimo rate – vaikystė	80
<i>Parakas</i>	80
<i>Vaikystės darbai ir žaidimai</i>	81
<i>Švilpa</i>	83
Jaunystė	84
<i>Mojus (Gegužinės pamaldos)</i>	84

Jaunystę prisiminus	85
Gegužinės	85
Piršlybos	86
Supiršti	86
Ne visi pakluso tėvų valiai	88
Tvirtas apsisprendimas	88
Pasoga	89
Vestuvės, jų papročiai	90
Untuko vestuvės	92
Vestuvės sovietiniais metais	92
Irena Viršilienė-Budzilaitė prisimena savo santuoką	93
Nekask kitam duobės – pats įkrisi!	94
XX a. KAIMO GYVENTOJŲ KASDIENYBĖ	96
Įprasti užsiėmimai	97
Linai	97
Aliejaus spaudimas	98
Nykstantys naminiai gyvūnai	99
Skerstuvės	99
Karvės – maitintojos, arkliai – pagalbininkai, avys – rengėjos	101
Žirgų lenktynės	102
Kaimų auksarankiai	104
Gaudė, skambėjo klevo staklės	106
Šiaučius, kriaučius ir lopikas siuvo pačiai čeverykas	107
Užė dumplės, žaizdras kibirkščiavo	108
Samanių darbštuoliai	108
Buvo gera gospadinė, gero vyro žmona	109
Elena ir Povilas Žukliai – šakočių kepimo Aleksandravėlėje pradininkai	110
Oi bitė, bitė, bitė, saldi tavo uodegytė	112
Bagdono kantrybė	112
ŽMONĖS, ŠEIMOS, KAIMAI	114
Aleksandravėlės parapijos e-muziejaus FB grupės narių ir kitų kraštiečių pasakojimai	115
Apie vaikystę ir brangius tėvelius	115
Aukštam beržy gegute kukava, kai man mažų mačiute liūliava	119
Ažušiliai	121
Purslai ir metūgiai	124
Alkautos kaimas	126
Paminklas Pučinskų giminei galaktikoje	131
Tavorai iš Ignotiškio Kraštų apylinkėse apsigyveno prieš 100 metų	132
Vaikystė Sinkiškio kaime	133
Kalnelio istorija	134
Vieninga Senkevičių šeima	138
Kiekvienas mokinys - įsimintinas	139
Jiems pakluso medis, metalas, armonika ir virbalai. Mekšėnai iš Degučių	143
Mes – Špurai iš Vertibiškių	146
Elena ir Vilhelmas Kavaliauskai ir jų sportiškos atžalos	148
Lingavos qžuolai	149
Raudėnų kaimo gyventojai	153
Savanorio Antano Kuolio šeima	153
Išmanūs Ramanauskai	154
Juškevičiai	155
Meniškos prigimties Zofijos ir ūkiško Prano Danių šeima	156
Balčiūniškis	159
„Landsbergo ranetai“ Maniuliškių kaime	161
Lukošiūnai iš Degučių	161

Aldona Veronika ir Vytautas Jonas Magylai iš Kriaunėnų kaimo	162
Auksarankė Stefanija	163
Darbštūs ir išmanūs Abariai iš Voverynės kaimo	164
Broliai Leitonai	165
„Operatorius Kipsas“ – Gintukas	165
IŠĖJAU VANDRAVOT, SAU LAIMĖS PAIEŠKOT	166
Išiviai	167
Iš Jovydžių į Vokietiją, Australiją	170
Pitrėnų lemties keliai	170
Ignas bėgo nuo karo	170
Z. Tupalskio laiškas broliams	171
Meilė tėvams, gimtajam kaimui ir Lietuvai	171
Lietuvos Respublikos konsulas Čikagoje	174
KALBA GIMTOJI LŪPOSNA ĮDĖTA	176
Žalias varlas	177
Kraštų korta	178
Paulia ir Maria	179
Kraštų ladaunia	180
Nūžnikas	181
Patiešimas	181
Bajova ir pienų ūkis	182
Karosai	182
Velnių ažys	183
Veidradžiai	183
KULTŪRINIS PARAPIJOS GYVENIMAS	184
Kultūra neatsiejama nuo žmogaus	185
Kultūra Kraštų kolūkyje	186
Duokim garo!	187
Kultūros namai Kumpuoliuose	190
Samanių šokėjai ir muzikantai	190
Kazimieras Piestinis iš Samanių	192
Išgelbėjo smuikas	192
Muzikali Pitrėnų šeima iš Juozapavos kaimo	193
Ilgamečiai Aleksandravėlės kultūros namų darbuotojai Marija ir Pranas Jurevičiai	193
Per gyvenimą su daina	196
15 metų praskriejo kaip 15 dienų	198
Jubiliejiniai bažnyčios ir parapijos renginiai	200
Aleksandravėlės himnas	202
Samanių himnas	203
Akimirkos	204
ALEKSANDRAVĖLĖS PARAPIJA XXI A. PRADŽIOJE	206
Pokyčiai atgavus Nepriklausomybę	207
NAUJOS TRADICIJOS PARAPIJOS KAIMUOSE	212
Tradicija, gimusi kartu su Lietuvos 1000-mečiu	213
Vakaronė „Po darbų“	214
„Širvynė“ – šventė, peržengusi bendruomenės ir rajono ribas	214
Kraštiečių susitikimai	215
Saugi bendruomenė	218
Bendruomenė ir bažnyčia kartu	218
Skruzdėlytės darbštuolytės	219
MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS	220
Nuoširdūs parapijos žmonės	221
Šaunūs parapijiečiai	222